

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.477/2024/6.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	dr. Darányi József Tibor egyéni ügyvéd (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Tavaszi Helga kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (19. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Győri Törvényszék 5.K.701.289/2023/18. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezéssel támadott részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 153.000 (százötvenháromezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagjaként a helységi Katasztrófavédelmi Kirendeltség helységi Hivatásos Tűzoltóparancsnokság állományában 2020. június 1. napjától 2023. január 31. napjáig (a továbbiakban: perbeli időszak) 24-48 órás váltásban gépjárművezető beosztásban teljesített szolgálatot. A felperes munkáltatói utasításra 2020. június - november, 2021. január - október, december, 2022. január – június, szeptember, november, december, 2023. január hónapokban – ellentételezés nélkül – a gépjárművezetői beosztásához nem tartozó különlegesszer-kezelői feladatokat is ellátta. Szolgálati panaszának – amelyben a különlegesszer-kezelői beosztáshoz tartozó feladatok teljesítéséért a rendvédelmi illetményalap 100 %-ának megfelelő összegű megbízási díjat igényelt – az alperes Igazgatója határozatszám1 szem. számú határozatával részben helyt adott, és 2020. augusztus, szeptember, 2021. január, június, szeptember, vagyis azon 5 hónap vonatkozásában, amikor a különlegesszer-kezelőként történt felperesi feladatellátás elérte a 4 vagy annál több alkalmat, a rendvédelmi illetményalap 50 %-ának megfelelő összegű megbízási díjat ítél meg a felperesnek; a szolgálati panaszban foglaltaknak egyebekben nem adott helyt. A Főigazgatója a határozatszám2 szem. számú határozatával (a továbbiakban: határozat) a felperes szolgálati panaszát megalapozatlanság miatt elutasította, arra hivatkozva, hogy az alperes – igazgatói intézkedésben kidolgozott eljárásrendjének megfelelően – mindazon hónapok vonatkozásában, ahol a felperesi többletfeladat-ellátás a 4 alkalmat elérte, a rendvédelmi illetményalap 50 %-ának megfelelő összegű megbízási díjat állapított meg a felperes részére; ettől eltérő díjazás megállapítása nem indokolt.

A kereset

[2] A felperes pontosított keresetében az alperest a perbeli időszak – 2020. december, november, 2022. július, augusztus, október, november hónapokat kivéve, 26 hónap vonatkozásában – 628.062 forint megbízási díj és annak késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. A megbízási díj mértékét a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában határozta meg; levonva ebből az összegből az 5 hónap vonatkozásában részére már megítélt összeget. Keresetének jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontját jelölte meg. Mindösszesen 299.000 forint perköltséget igényelt.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság az alperest késedelmi kamattal növelt 512.116 forint megbízási díj és 168.186 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Döntését a Hszt. 45. § (1) bekezdésére, 71. § (1) bekezdés c) pontjára, (2), (4)-(6) bekezdéseire, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BMr.) 2. § (1) bekezdés ba) alpontjára és 5. számú mellékletére; a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. BMr.) 10. § (2) bekezdésére;

valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BMr.) 35. § (6) bekezdésére alapította. Rögzítette, hogy a gépjárművezető és a különlegesszer-kezelő két külön beosztás, ezeket a 30/2015. BMr. 5. számú melléklete is külön nevesíti. A két beosztáshoz eltérő feladatok tartoznak, azok ellátásához – miután a különlegesszer-kezelői beosztás csak speciális képzettséggel tölthető be – eltérő képzettséget követel meg a jogszabály, továbbá a különlegesszer-kezelői beosztáshoz fokozott felelősség is társul. Rámutatott arra is, hogy a különlegesszer-kezelői feladatokat a felperes a gépjárművezető feladatai mellett látta el, mivel a gépjárművezető beosztásához tartozó feladatok ellátása alól mentesítésre nem került. Rögzítette, hogy a felperes a keresetlevélben megjelölt mind a 26 hónapban látott el az alperes utasítására a beosztásához nem tartozó, a különlegesszer-kezelői beosztás részét képező többletfeladatokat, ezáltal megbízási díj illeti meg. Kiemelte, hogy a Hszt. 71. § (3) bekezdésének 2023. február 1-től hatályos szigorúbb szabályai az ügyben a korábbi peresített tárgydíjszak miatt nem alkalmazhatók, a hatályos Hszt. 71. §-a megbízási díjigény alapjául pedig csak a rendszeresség követelményét írja elő. A megbízási díj mértékét azokat a hónapokat érintően, amikor a felperes háromnál kevesebb alkalommal végzett különlegesszer-kezelői feladatokat a rendvédelmi illetményalap 50 %-ában, ezt meghaladó mértékű többletfeladat-ellátás esetén az illetményalap 75 %-ában állapította meg; levonva ebből az alperes által már kifizetett megbízási díj összegét. Az összeg megállapításánál figyelembe vette, hogy a felperes a különlegesszer-kezelői feladatok elvégzésével fokozott felelősségű, speciális szakképzettséget igénylő, magasabb besorolási kategóriába tartozó feladatokat látott el, és anyagi felelősséggel is tartozott a különleges szer épségeért. A perköltség összegét a pernyertesség-pervesztesség arányában – a két tárgyaláson való megjelenést figyelembe véve – a felperes által csatolt költségjegyzékben igényelt összegben állapította meg.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[4] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását; másodlagosan az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az elsőfokú bíróság által megállapított díjazás – egységesen – a rendvédelmi illetményalap 50 %-os mértékére történő mérséklését, harmadlagosan az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség összegének mérséklését kérte. Hivatkozása szerint a Hszt. 71. §-a rögzíti az eseti jellegű helyettesítésre történő megbízás szabályait, amikor egy munkavállaló helyettesítésére annak átmeneti jellegű akadályoztatása kapcsán kerül sor; tárgyi ügyben álláspontja szerint a keresetből is megállapíthatóan ezen eset állt fenn. Az elsőfokú bíróság helyesen határozta meg, hogy a gépjárművezető/különlegesszer-kezelő külön beosztások, egymástól jól elkülönülő feladatkörökkel, azt azonban nem vette figyelembe, hogy a hivatásos állomány tagja egy szolgálati napon csak egy beosztás ellátására képes. Álláspontja szerint ennek okán a megbízási díj jogalapja nem áll fenn, a felperes a megbízási díjra kizárólag akkor vált volna jogosulttá, ha a helyettesített munkatárs beosztásába tartozó feladatok ellátása mellett a saját munkaköri feladatait is elvégzi. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt a körülményt is, hogy a felperes 24-48 órás váltásban dolgozott, tehát egy hónapban átlagosan 7-8 alkalommal látott el szolgálatot; véleménye szerint a rendszeresség vizsgálatát ehhez az átlaghoz és időintervallumhoz kell viszonyítani. E körben hivatkozott a Pécsi Törvényszék 11.K.700.400/2021/19. számú ítéletére, amely kimondta, hogy a rendszeresség vizsgálata során a szolgálatteljesítés jellegéből eredően a megbízási díjra való jogosultságot havi

minimum három helyettesítés (a munkaidő 40-50 %-a) alapozza meg azzal, hogy a helyettesítés időtartamának a 30 napot el kell érnie. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság nem az - álláspontja szerint - helyes számítási mód alapulvételével, hanem - a Hszt. 11. § (1) bekezdésében meghatározott elévülési időt figyelembe véve - három év vonatkozásában vizsgálta a rendszerességet, így meghatározva, hogy a felperes egy hónapban átlagosan hány alkalommal teljesített más beosztásban szolgálatot; így igazította az egy hónapban teljesített magasabb beosztásban töltött szolgálat számához a Hszt. 71. § (5) bekezdésében foglalt százalékolást. Kiemelte, hogy munkáltatóként – figyelemmel a Hszt. 163. § (1) bekezdésében foglaltakra is – a helyettesítéseket több, mint egy hónap vonatkozásában nem tudja kezelni, miután a helyettesítési díjak illetményként, havi rendszerességgel kerülnek kifizetésre. Ennek fényében leszögezte, hogy a Fővárosi Ítéletábra 3.Kf.700.158/2023/11. számú ítéletében írt, egy évre vonatkoztatott százalékos meghatározás nem tartható; miután a hivatkozott ítélet tartalmazta, hogy a Hszt. 71. § (6) bekezdésének értelmezését a bírói gyakorlat már elvégezte, kitért arra is, hogy a bírói jogértelmezés a jogalkalmazók számára nem kötelezően alkalmazandó, habár jelentősen segíti azt. Hangsúlyozta azt is, hogy a kifizetések, a rendszeresség megállapítása tekintetében a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő, saját belső normával rendelkezik, amely a Kúria Mfv.II.10.549/2015/5. számú ítéletében foglaltak alapján került megalkotásra. A bírói gyakorlat szerint az eseti jelleggel, alkalmanként teljesített többletfeladat a megbízási díj iránti igényt nem alapozhatja meg (Kúria Mfv.II.10.093/2011/12., Mfv.II.10.759/2011/12., Mfv.II.10.172/2013/2., Mfv.II.10.320/2012/4. számú döntései). A másodlagos fellebbezési kérelemmel összefüggésben a Hszt. 71. § (5) bekezdésének, a 31/2015. BMr. 35. § (4), (6) bekezdéseinek, 92. § (2) bekezdés j) pontjának, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 369/2011. (XII. 13.) Korm. rendelet [helyesen: 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet] 13. § (5) bekezdésének, és a 33/2015. BMr. 10. § (2) bekezdésének a sérelmére hivatkozott. Leszögezte, hogy a megbízási díj százalékos mértékének a meghatározása az alperesi Igazgató hatáskörébe tartozik, és a kialakult gyakorlat szerint az eseti helyettesítési feladatokkal megbízottak az illetményalap 50 %-ának megfelelő mértékű megbízási díjban részesülnek. Az elsőfokú bíróságnak az összecszerűség tekintetében hozott döntésével kapcsolatosan a jogszabályi hivatkozásokon túlmenően egyebet nem adott elő. A felperesnek megítélt elsőfokú perköltséget eltúlzottnak tartotta. Előadta, hogy a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. IM rendelet (a továbbiakban: 32/2003. IM rendelet) 2. § (2) bekezdése alapján az (1) bekezdésben felszámított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú ítéletére hivatkozással hangsúlyozta, hogy jelen ügyben az elsőfokú perköltség mérséklése indokolt, ugyanis a felperesi képviselő a perbelivel megegyező tárgyú és tényállású perekben – az egyes felperesekre vonatkozó eltérő adatok hozzáadásával – ugyanazon kereseti kérelmeket terjesztett elő; az elsőfokú bíróság a tárgyalási napokat úgy tűzte, hogy egy tárgyalási napon több azonos tárgyban zajló tárgyalás megtartására kerüljön sor; továbbá a tárgyalásokon nívum sem hangzott el.

[5] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperes fellebbezési érvelése a kialakult bírósági gyakorlattal és jogi értelmezéssel ellentétes. A feladatellátás rendszeressége kapcsán a törvényi „30 nap” értelmezését a bírói gyakorlat már kidolgozta. Az alperes által – a fellebbezés 4. oldalán – hivatkozott kúriai döntések más jogszabályi környezetre vonatkoztatva értelmezendők, mivel azokat a Kúria a régi Hszt. (1996. évi XCIII. törvény) hatálya alatt hozta meg. Kiemelte, hogy a többletfeladat-ellátások során az alperes a saját beosztásához tartozó

feladatok ellátása alól nem mentesítette. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perköltség összegének meghatározásakor a pernyertesség-pervesztesség arányát helyesen állapította meg, figyelemmel arra is, hogy az az ügyvédi alpmunkadíjon felül a készkiadásokat is tartalmazta, mint például az útiköltség, irodai költségátalány és megjelenési díj. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség azon okból sem tekinthető eltúlzott mértékűnek, hogy az alperes a perben konzekvensen előforduló kardinális kérdések vonatkozásában visszatérően mindent vitat, ami részéről plusz munkát és újabb jogi érvelést generál.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[6] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[7] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában a döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[8] Az alperes fellebbezésében alapvetően az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte és az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését támadta.

[9] A Hszt. 71. § (1) bekezdésében felsorolt többletfeladatok bármelyike – ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, – megbízási díjra jogosít. Jelen ügyben a felperes a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti esetkörre hivatkozott, a Kp. 85. § (1) bekezdése alapján a kereseti kérelemhez kötött elsőfokú bíróságnak annak megalapozottságát kellett vizsgálnia, melynek eredményeképpen az ítéletét a c) pont szerinti esetkörre alapította. A fellebbezés elbírálása során a másodfokú bíróság feladata az elsőfokú ítélet – fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem keretei közötti – jogszerűségének a vizsgálata [Kp. 99. § (1) bekezdése, 109. §-a], ezért az elsőfokú ítélet jogszerűségét azon jogszabályok mentén kell megítélnie, amelyekre a törvényszék a döntését alapította.

[10] A hivatásos állomány tagjának többlettevékenységéért járó megbízási díj jogalapja körében kiforrott ítélkezési gyakorlat alakult ki, amely szerint amennyiben a rendszeresen végzett tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg. A hivatásos állomány tagjának a szolgálatteljesítése során a munkaköri leírásban rögzített, és a munkáltató rendelkezése alapján a beosztásához tartozó, illetve a munkaköri leírásban konkrétan nem nevesített feladatokat is végre kell hajtania, azonban a beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátása többletszolgálatnak minősül, amelynek elvégzéséért – amennyiben az az adott szolgálati beosztáshoz nem tartozó, rendszeresen elvégzett további tevékenység –

ellenszolgáltatásra jogosult (Mfv.I.10.304/2017/15.). A munkáltató esetenként valóban utasíthatja a hivatásos állomány tagját a beosztásához nem tartozó feladatok ellátására is, ezzel azonban nem sértheti a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében fennálló díjazásra való jogosultságát. A munkáltató utasítási joga ugyanis nem korlátlan, és csak olyan feladatokat határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, amelyek annak keretei közé tartoznak. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.246/2020/4., Kf.VIII.39.804/2021/4.).

[11] A töretlen ítélkezési gyakorlat szerint a megbízási díjra jogosultság tekintetében kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a felperes beosztásához tartoztak-e. A 30/2015. BMr. szerint a gépjárművezető és a különlegesszer-kezelő egymástól eltérő beosztások, amelyekhez különböző feladatellátások tartoznak; ezt a ténytet fellebbezésében az alperes sem vitatta. A két beosztás különböző besorolási kategóriába tartozik, más képzettséget követel meg, a hozzájuk kapcsolódó felelősségi körök is eltérnek. A munkaköri leírás nem tartalmazhat a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó, általánosan ellátandó feladatot, mint a beosztás részét. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át, rendszeresen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgáltatnak minősül, és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.40.292/2020/4.).

[12] A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladat-ellátás akkor állapítható meg, ha a hivatásos állomány tagja – annak okától függetlenül – szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkört lát el. A felek által nem vitatott tényállás szerint a gépjárművezető beosztású felperest az alperes jogszerűen utasította bizonyos szolgálatok során különlegesszer-kezelői feladatok ellátására. Az a nem releváns körülmény, hogy az alperes e többletszolgálatot helyettesítésnek nevezi, a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazását nem zárja ki. A Kúria korábbi határozataiban (Kf.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) leszögezte, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, amelyből következően a felperest megbízási díj illeti meg, amennyiben rendszeresen nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatkört lát el többletfeladatként, ahogyan ez a perbeli esetben megvalósult.

[13] Alapítalanul kifogásolta az alperes a rendszeresség elsőfokú bíróság általi vizsgálatának elmaradását. Ezzel összefüggésben a Kúria döntései (Kf.III.45.110/2022/4., Kf.VII.45.155/2021/6., Kf.III.45.020/2021/4.) kimondták, hogy a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységéhez nem tartozó feladatokat is, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át „rendszer szintűen”, a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgáltatnak minősül, és az alapján ellentételezésre jogosult.

[14] A perbeli esetben a feladatok nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen merültek fel, minden hónapban ismétlődtek, felmerülésük vonatkozásában egyértelműen

megállapítható az ismétlődés, illetve a folyamatosság; az erre vonatkozó adatokat a felperes a keresetében felsorakoztatta, azokat az alperes nem cáfolta. Az eseti jelleget a ciklikus ismétlődés kizárja. Kétségtelen, hogy a törvényszék a perbeli időszakot egy egységként kezelte, de ez nem jelenti azt, hogy a döntését kizárólag az éves arányszámokra alapította. A felperes tevékenységkimutatása a keresetben tételesen megjelent, az elsőfokú bíróság a 9. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltak szerint arra nézve a felperest személyesen is meghallgatta és a kereseti követelést tisztázó kérdést tett fel, illetve az éves arányszámok ezen adatokra figyelemmel kerültek megállapításra. Irreleváns az alperes belső normára való hivatkozása a perben, mivel a határozat értelmében „az igazgatói intézkedésben meghatározott eljárásrend szerint azokra a hónapokra jár díjazás, amikor az adott hónapban négy vagy több alkalommal került sor a különlegesszer-kezelői feladatok végrehajtására, ekkor a rendvédelmi illetményalap 50 %-ának megfelelő mértékű megbízási díj kerül folyósításra az érintett részére”. Azaz az alperes azt az álláspontot képviselte, hogy a havi 4 – a fellebbezése szerint 3 – feladatellátás tekinthető rendszeresnek. Ezen következtetés azonban csupán a határozatban, és nem az egyes hónapokat követő önkéntesen elvégzett ellenőrzést követően került megjelenítésre. A többletfeladat-ellátás ugyanakkor nem kizárólag akkor tekinthető rendszeresnek, ha az havi szinten több alkalommal fordul elő, ilyen értelmezés a Hszt. vonatkozó rendelkezéseiből nem kiolvasható. A többletfeladatok havonkénti mennyiségének sem kell azonos mértékűnek lennie vagy minden hónapban meghatározott szintet elérnie. Adott esetben a többletfeladat-ellátás akkor is rendszeresnek tekinthető, ha van egy-egy olyan hónap, amikor nem történik a beosztáshoz nem tartozó szolgálatellátás, illetőleg, ha van olyan hónap, amikor csak 1 darab ilyen jellegű szolgálatellátás történik, azonban összességében a többletfeladatok egy jól körülhatárolt időszakon belül folyamatosan, ciklikusan, visszatérő jelleggel jelentkeznek. Utal az ítéltábla arra is, hogy a felperes viszonylatában a havi 7-8 szolgálat esetén a havi legalább 1 többletfeladatellátás is rendszeresnek tekinthető, továbbá a felperes a perbeli időszakban több esetben havonta 2-3-4 alkalommal látta el a különlegesszer-kezelő beosztáshoz tartozó feladatokat. Kiemeli az ítéltábla azt is, hogy az alperes által hivatkozott, az illetmények kifizetésével, számfejtésével kapcsolatos, a Hszt. 163. §-ban foglalt előírások a jelen per vonatkozásában semmilyen relevanciával nem bírnak, a többletfeladatok ellátását és annak ellentételezési kötelezettségét nem érintik. Nem vitatható ugyanakkor azon alperesi okfejtés, hogy egy hivatásos állományú egyidőben csupán egy beosztáshoz tartozó feladatot tud ellátni, ám a megbízási díjra jogosultságnál nem ez bír jelentőséggel, hanem annak van relevanciája, hogy a más beosztásba tartozó feladatok ellátása mellett az eredeti beosztásához tartozó szolgálati feladatok ellátása alól mentesítették-e, avagy a megbízást – mint jelen esetben – az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi; erről szól a Hszt. 71. § (2) bekezdésének első fordulata és (5) bekezdése.

[15] Összegezve: a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett, és a kimutatásokban tételesen megjelölt feladatok nem a felperes beosztásához tartoztak, a többletfeladatok ellátására rendszeresen, folyamatosan visszatérő jelleggel került sor, így a Hszt. 71. § (6) bekezdése szerinti 30 napot meghaladó megbízás megvalósulása is megállapítható. A különlegesszer-kezelő feladatok ellátása nem eseti jellegű, hanem rendszeresen ismétlődő kötelezettsége volt a felperesnek, így az alapján díjazásra vált jogosulttá.

[16] Alaptalanul hivatkozott az alperes a Pécsi Törvényszék 11.K.700.400/2021/19. számú, illetve a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.158/2023/11. számú ítéleteire, mivel a Kp. 99. § (1) bekezdése alapján csak a Kúria olyan közzétett határozata tekinthető korlátozott precedensképesnek, amely 2012. január 1-je után keletkezett és szerepel a Bíróági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) (a Kúria Kfv.I.35.552/2021/6. számú, a BHGY-ben K-KJ-2022-39 egyedi azonosítóval közzétett döntése). A felhívott ítéletek e kritériumoknak nem felelnek meg.

[17] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján – megalapozták.

[18] Az összecszerűség tekintetében a másodfokú bíróság jogi álláspontja kettős érvelésen alapul. Egyfelől: a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az a körülmény, hogy az alperes az ítéleti mérlegelést nem tartja megfelelőnek, egy jogi álláspont, azonban az alperesnek ahhoz, hogy az elsőfokú ítélet e jogi álláspontját sikerrel támadni tudja, azt kellett volna bemutatnia, hogy az összecszerűségi meghatározás milyen érvek mentén minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek és körülmények, melyeket nem vett figyelembe és melyek lennének azok az értékelést igénylő szempontok, amelyek figyelembevétele okszerűen más összecszerűségi eredményre vezetett volna; mindezekkel azonban az alperes adós maradt.

[19] Mindazonáltal az ítéltábla megállapította – annak szem előtt tartásával, hogy a jogszerűségi kontroll a másodfokú bíróság számára felülmérlegelési lehetőséget nem biztosít –, hogy az elsőfokú bíróság az elvégzett mérlegelési tevékenysége során az anyagi jogszabály [Hszt. 71. § (5) bekezdése] által meghatározott tartományban maradt, amikor a megbízási díj mértékét az illetményalap 50, illetőleg 75 %-ában határozta meg; ezen felül az általa figyelembe vett és ítéletének [7] bekezdés utolsó albekezdésében ismertetett mérlegelési szempontok beilleszthetők voltak a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdése szerinti kritériumok közé. A jogi indokolásban leírtak alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az arányosság vizsgálatánál figyelembe vette, hogy a felperes a különlegesszer-kezelő feladatok elvégzésével speciális szakképzettséget igénylő, fokozott felelősségű, magasabb besorolási kategóriába tartozó feladatokat látott el, emellett anyagi felelősséggel is tartozott a különleges szer épségeért. Ily módon a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság okfejtését ebben a körben is osztotta.

[20] A másodfokú bíróság a fentiek okán az összecszerűség körében nem juthatott más jogi álláspontra, mint arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap (38.650 forint/hó) 50, illetőleg 75 %-ában történő meghatározásával a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl; így módon nincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[21] Az elsőfokú perköltség tekintetében – ugyancsak a fellebbezés és az ellenkérelem keretei között – az ítéltábla az alábbiakat állapította meg. A törvényszék a perköltség összegét a felperes által igényelt, és az elsőfokú eljárás során az alperes által sem vitatott ügyvédi munkadíjnak és készkiadásoknak a pernyertesség-pervesztesség mértékéhez arányosított részében állapította meg. Az alperes által hivatkozott 32/2003. IM rendelet 2. § (2) bekezdése ugyan valóban feljogosítja a bíróságot, hogy a kikötött ügyvédi munkadíjat mérsékelje, azonban csak kivételes esetben, ha a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység és a munkadíj között aránytalanság áll fenn. E vonatkozásban az ítéltábla utal arra, hogy amennyiben a pervesztes fél a fellebbezésében a per sorozatjellegére tekintettel kéri a perköltség csökkentését, úgy ezirányú kérelmét konkrét indokolással köteles ellátni; nem elegendő az ügy „sorozatjellegére” történő általános hivatkozás (Kúria Kpkf.VI.40.157/2020/2. számú döntése). Ezen túlmenően, a Kúria alperes által is hivatkozott Pfv.II.20.887/2023/6. számú (a BHGY-ben K-PJ-2024-169 egyedi azonosítóval közzétett) döntése tükrében a bíróság mérséklési lehetősége szűken értelmezendő; a perhez kapcsolódó képviseleti tevékenység vizsgálata elsődlegesen tényeken alapulhat, és a kifejtett ügyvédi tevékenység eljárásjogi szempontú konkrét értékelését jelenti, az arányossági vizsgálat keretében a jogi képviselő munkájának a tartalmi minősége nem értékelhető. A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes fellebbezésében az elsőfokú perköltség mérséklése körében olyan szempontokat, amelyeket az elsőfokú bíróság jogszerűtlenül nem vett figyelembe, holott azok az aránytalanság megállapítását, a perköltség mérséklését indokolhatták volna, nem vetett fel, nem támasztotta alá a konkrét periratokon alapuló, részletesen kidolgozott tényállításokkal, hogy a felperesi képviselő tényleges perbeli tevékenysége az általa vállalt kötelezettségeknek nem felelt meg (pl. a tárgyalásokon igazolatlanul nem vett részt, avagy a periratokat határidőben nem nyújtotta be, az ellenfél perirataira nem reagált). Ezáltal e körben sincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[22] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[23] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére. A felperes által felszámított 75.000 forint munkadíj és 25.000 forint irodai költségátalány összegét – a tényvázlatban rögzítettek és a költségtérítésként felszámított készkiadás (irodai költségátalány) indokoltságát elfogadva, a 32/2003. IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint alátámasztottnak tekintette, továbbá a felperesi képviselő másodfokú tárgyaláson való megjelenését az általa felszámított 40.000 forinttal, illetve az útiköltségét 13.000 forinttal egyező mértékben szintén elfogadta.

[24] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű 40.969 forint fellebbezési

illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[25] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. március 25.

dr. Kecskés Zsófia s.k.
a tanács elnöke, előadó

dr. Szeles Balázs György s.k.
bíró

dr. Farkas Ervin s.k.
bíró